

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 listopada 1932 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy
z dnia 10 czerwca 1921 roku w przedmiocie
utworzenia Państwowego Banku Rolnego.**

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o zmianie ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 768) — ogłaszam ustawę z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 75, poz. 609) w brzmieniu zmienionem ustawą z dnia 12 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 768).

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 26 listopada 1932 r. (poz. 966).

U S T A W A

z dnia 10 czerwca 1921 r.

w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego.

Art. 1.

Polski Państwowy Bank Rolny, utworzony na podstawie dekretu Naczelnika Państwa z dnia 5 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 12, poz. 134), otrzymuje nazwę Państwowego Banku Rolnego. Statut

Banku, który rozwija przepisy niniejszej ustawy i określa szczegółowo działalność Banku, wydaje i zmienia Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 2.

Państwowy Bank Rolny jest osobą prawną i podlega Ministrowi Skarbu.

Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo używania pieczęci z godłem państwowem.

Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo do używania samoistnego zastępstwa prawnego, z zachowaniem jednak wszelkich uprawnień i przywilejów, zastrzeżonych dla instytucyj państwowych w postępowaniu sądowem i administracyjnem.

Bank może otwierać i związać oddziały i przedstawicielstwa w kraju i zagranicą.

Art. 3.

Zadaniem Państwowego Banku Rolnego jest: popieranie i prowadzenie parcelacji, osadnictwa i regulacyj rolnych, popieranie rozwoju rolnictwa i współdziałanie w organizacji kredytu rolniczego tudzież administrowanie funduszami, przeznaczone mi na powyższe cele, na zasadach ustalonych przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.

Bankowi może być powierzona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów likwidacja spraw instytucyj państwowych bądź przez Państwo gwarantowanych, które udzielały kredytu na cele agrarne.

Nie przesądza to jednak przeznaczenia majątku, uzyskanego z likwidacji tych instytucyj.

Art. 4.

Kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, powstały z bezprocentowych niewycofalnych dotacyj Skarbu Państwa, wynosi 130 milionów złotych. Kapitał zakładowy Banku może być powiększony na mocy uchwały Rady Ministrów.

Art. 5.

Fundusze własne Państwowego Banku Rolnego stanowią:

- a) kapitał zakładowy przewidziany w art. 4,
- b) ogólny fundusz rezerwowy i specjalne rezerwy, tworzone na mocy Statutu Banku,
- c) inne fundusze własne Państwowego Banku Rolnego, tworzone w związku z wykonaniem jego zadań.

Art. 6.

Państwowy Bank Rolny udziela pożyczek długoterminowych amortyzacyjnych w papierach wartościowych, wypuszczanych przez Bank, jak również w gotówce.

Art. 7.

Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać listy zastawne do wysokości dwudziestopięciokrotnej sumy swego kapitału zakładowego łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym.

Listy zastawne mogą opiewać na złote, złote w złocie oraz na waluty obce.

Suma listów zastawnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać ogólnej sumy wydanych, a nieumorzonych pożyczek hipotecznie zabezpieczonych.

Ustanowione dla pożyczek długoterminowych, udzielanych w listach zastawnych, zabezpieczenia hipoteczne, hipoteki i prawa zastawu stanowią zabezpieczenie wyłącznie dla wypuszczonych listów zastawnych względnie zabezpieczenie wyłącznie dla poszczególnych seryj listów zastawnych i kuponów od nich. Jeżeli postanowienie powyższe nie zostało wyrażone w treści odnośnych wpisów hipotecznych, to przy tych wpisach Państwowy Bank Rolny ma prawo bez składania szczególnych oświadczeń domagać się wniesienia do ksiąg hipotecznych odpowiednich ostrzeżeń (adnotacji). Brak ostrzeżenia hipotecznego (adnotacji) nie zmienia węzła zabezpieczenia dla listów zastawnych.

Oprócz przywileju, wymienionego w ustępie poprzednim, posiadaczom listów zastawnych i kuponów od nich służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłacanych na pokrycie długoterminowych pożyczek, udzielanych w tych listach, na specjalnym funduszu rezerwowym listów zastawnych i obligacji oraz na specjalnych funduszach rezerwowych poszczególnych seryj listów. Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku, posiadacze listów zastawnych stoją na równi z innymi wierzycielami.

Art. 8.

Państwowy Bank Rolny ma prawo wzamian listów zastawnych, opiewających na złote w złocie, względnie świadectw tymczasowych, wydanych na emisję takich listów, wypuszczać dla lokaty zagranicą listy zastawne, opiewające na walutę zagraniczną, wymienną za złoto.

Zamiana listów zastawnych, względnie świadectw tymczasowych, wypuszczonych w złotych w złocie nastąpić może pod następującymi warunkami:

- a) listy zastawne, opiewające na walutę zagraniczną, zastępują całą serję listów zastawnych (świadectw tymczasowych) wypuszczo-

nych w złotych w złocie i w sumie swej opiewać będą na tę samą wartość, na jaką opiewają wymienione listy zastawne (świadectwa tymczasowe) w złotych w złocie przy przeliczeniu na podstawie równi monetarnej z daty emisji serji listów zastawnych, ulegającej zamianie;

- b) Państwowy Bank Rolny wycofa wszystkie wypuszczone listy zastawne (świadectwa tymczasowe) danej serji, opiewające na złote w złocie, drogą dobrowolnego wykupu, z wyjątkiem przewidzianym w art. 11;
- c) Minister Skarbu w drodze rozporządzenia, po stwierdzeniu dopełnienia warunków wymienionych pod a) i b), udzieli zezwolenia na emisję listów zamiennych w walucie zagranicznej i ustali warunki ich emisji.

Art. 9.

Listy zastawne, wypuszczone w walucie zagranicznej wzamian odpowiedniej serji listów zastawnych w złotych w złocie, zachowują z mocy ustawy bez potrzeby ujawnienia zmiany w księgach hipotecznych, wszelkie zabezpieczenia hipoteczne, jakie służyły listom (zamienionym), zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 4. Posiadaczom tych listów służyć będą te wszystkie prawa, jakie zastrzeżone są dla posiadaczy listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, a w szczególności te prawa, które służyły posiadaczom wymienionych listów zastawnych w złotych w złocie.

Art. 10.

Dokonywując zamiany listów zastawnych na listy w walucie zagranicznej, Państwowy Bank Rolny uprawniony będzie do umorzenia niewykupionych listów zastawnych, opiewających na złote w złocie, z emisji podlegającej wymianie w ilości nieprzekraczającej 1% tej emisji, i do zaliczenia ich na poczet listów, podlegających wycofaniu w najbliższym losowaniu. Ustalone przez Dyрекcję Banku numery tych listów, jako umorzonych i podlegających wykupowi, będą ogłoszone w sposób statutem przewidziany.

Art. 11.

Emitowane przez Państwowy Bank Rolny listy zastawne mogą być przedmiotem specjalnej, zawieranej przez ich właściciela z Państwowym Bankiem Rolnym, umowy depozytowej, której rozwiązanie przed upływem czasu, umową zakreślonego, nastąpić może wyłącznie za zgodą obu stron.

Złożone na mocy takiej umowy listy zastawne nie mogą być z depozytu przed rozwiązaniem umowy bez zgody Państwowego Banku Rolnego wycofane, nawet w drodze egzekucji lub z powodu otwarcia upadłości (konkursu) do majątku właściciela.

Wraz z przejściem prawa własności listów zastawnych, w ten sposób zdeponowanych, czy w drodze umowy dobrowolnej, czy sprzedaży przymusowej, na nabywcę z mocy samego prawa przechodzą uprawnienia i obowiązki poprzedniego właściciela, wynikające z umowy depozytowej. Umową, którą posiadacz tych listów składa je w Państwowym Banku Rolnym, może Bank być upoważniony do realizacji złożonych listów na warunkach, umową okre-

ślonych, a zmiana takich postanowień umownych nie może być bez zgody obu stron dokonana.

Art. 12.

Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać obligacje meljoracyjne i inwestycyjne, w granicach udzielonych przez Skarb Państwa dla obligacyj tych gwarancji, do wysokości trzykrotnej sumy kapitału zakładowego Banku łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym.

Obligacje mogą opiewać na złote, złote w złocie oraz na waluty obce. Suma obligacyj, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać sumy na ich podkład wydanych, a niespłaconych pożyczek.

Szczegółowe przepisy o emisji obligacyj i o warunkach pożyczek na ich podkład udzielanych określi Statut Banku.

Ustanowione dla pożyczek długoterminowych, udzielanych w obligacjach meljoracyjnych, zabezpieczenia hipoteczne jako też zabezpieczenia, wynikające z zobowiązań członków spółek wodnych oraz z zobowiązań związków samorządowych, na zasadzie których Państwowy Bank Rolny wypuszcza obligacje meljoracyjne, stanowią zabezpieczenie wyłączenie dla wypuszczonych obligacyj meljoracyjnych i kuponów od nich, względnie zabezpieczenie wyłączenie dla poszczególnych seryj obligacyj meljoracyjnych, co powinno być uwidocznione w odnośnych wpisach hipotecznych. Wszystkie hipoteki niezawierające wzmianki, którą serję obligacyj zabezpieczają, stanowią zabezpieczenie wyłączenie dla seryj obligacyj meljoracyjnych, nieoznaczonej numerem. Oprócz wyżej wymienionego przywileju, posiadaczom tych obligacyj i kuponów od nich służy również ustawowy przywilej pierwszeństwa zaspokojenia na ratach, wpłaconych na pokrycie wymienionych pożyczek, na specjalnym funduszu rezerwowym listów zastawnych i obligacyj, oraz na specjalnych funduszach rezerwowych poszczególnych seryj obligacyj. Co do zaspokojenia z innych części majątku Banku, posiadacze obligacyj meljoracyjnych stoją narówni z innymi wierzycielami.

Art. 13.

Uprawnienia, wyszczególnione w art. 8, 9 i 10, posiada Państwowy Bank Rolny również przy dozwolonej przez Ministra Skarbu zamianie poszczególnych seryj obligacyj meljoracyjnych w złotych w złocie, względnie świadectw tymczasowych, wydanych na emisję takich obligacyj. Zezwolenie na zamianę może nastąpić przy zachowaniu wszystkich warunków, przewidzianych w powołanych wyżej artykułach. Zabezpieczenia, na zasadzie których wypuszczone zostały obligacje, opiewające na złote w złocie, podlegające zamianie, służyć będą obligacjom emitowanym w walucie zagranicznej.

Art. 14.

Wysokość długoterminowej pożyczki amortyzacyjnej nie może przekraczać 1/2 sumy szacunkowej posiadłości ziemskiej, na której została zabezpieczona udzielona pożyczka.

Szacunek dokonywać się będzie na podstawie przepisów, wydanych na wniosek Banku przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przy udzielaniu pożyczek na meljoracje, mające na celu poprawę fizykalnych własności gleby, jak: drenowanie, osuszanie rowami, nawadnianie oraz inne meljoracje rolne, szacunek gruntów może obejmować przybytek wartości, spowodowany zamierzanymi nakładami meljoracyjnymi.

Wysokość pożyczek, udzielonych na meljoracje, nie może przekraczać rzeczywistych kosztów robót meljoracyjnych, jak również winna się mieścić wraz z poprzednim obciążeniem w granicach 3/4 szacunku, obliczonego z uwzględnieniem przybytku wartości.

Nadto przewidywane wskutek meljoracji zwiększenie przeciętnego dochodu z danej posiadłości nie powinno być niższe od rat należnych od pożyczki przyznanej na meljoracje.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala rodzaj meljoracji, na których przeprowadzenie mogą być udzielane pożyczki na zasadach przewidzianych w ust. 3, 4 i 5 oraz warunki nadzoru nad wykonaniem robót meljoracyjnych. Warunki, dotyczące sposobu wydawania i bezpieczeństwa pożyczek, ustala Minister Skarbu.

Art. 15.

W razie częściowego lub całkowitego zniszczenia budowli położonych na nieruchomościach obciążonych długoterminowymi pożyczkami Banku, skutkiem wypadku, wchodzącego w zakres odpowiedzialności zakładów ubezpieczeń (pożar, wybuch i t. p.), odszkodowanie nie może być wypłacone bez zezwolenia Banku.

Bank ma prawo bez zgody ze strony ubezpieczonego dłużnika i bez względu na obowiązujące w tej mierze przepisy ustawowe podjąć z instytucji ubezpieczeniowej odszkodowanie i użyć je na pokrycie nieumorzonej części pożyczki oraz innych wynikających z niej należności, o ile nie uzna, że odszkodowanie ma być użyte na odbudowę.

Postanowienia niniejszego artykułu nie mogą w żadnym przypadku naruszać praw wierzycieli, których wierzytelności poprzedzają w hipotecę pożyczkę Banku.

Art. 16.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z r. 1895 pożyczki, udzielane przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, zabezpieczone będą hipoteką zwyczajną w rozumieniu § 1113 tego kodeksu. Dotyczyć to będzie również wydawanych w obligacjach pożyczek, hipotecznie zabezpieczonych.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych, lub obligacjach są: odsetki bieżące i zaległe odsetki za zwłokę, koszty sądowe oraz przewidziane w statucie koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy pierwszeństwo równe z kapitałem, o ile nie zalegają za czas dłuższy niż 3 lata wstecz od dnia przymusowej licytacji.

Zaległościom z tytułu pożyczek w listach zastawnych i w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego oraz przynależnościom tych pożyczek, powstałym przed dniem 1 stycznia 1932 r. przysługuje aż do całkowitego ich umorzenia pierw-

szeństwo hipoteczne równe z kapitałem. Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu tych za-
ległości i przynależności nie może być podnoszony.

Pożyczki wydawane w listach zastawnych ma-
ją być zabezpieczone hipotecznie w zasadzie na
pierwszym miejscu. Pożyczki zabezpieczone wyjąt-
kowo na dalszych miejscach nie mogą bezwzględnie
łącznie z poprzedzającym je obciążeniem przekra-
czać 1/2 szacunku nieruchomości.

Art. 17.

Decyzje Banku o przeniesieniu do nowego okre-
su umorzenia zarówno pożyczek, udzielonych w li-
stach zastawnych lub obligacjach melioracyjnych,
jak i należności Skarbu Państwa, administrowanych
przez Bank, będą ujawniane w hipotece bez udziału
wierzycieli hipotecznych, na jednostronny wniosek
Państwowego Banku Rolnego, lub właściciela nieru-
chomości.

Pożyczka, przeniesiona do nowego okresu umo-
rzenia, zachowuje takie samo pierwszeństwo hipo-
teczne, jakie służyło pierwotnej pożyczce.

Art. 18.

Nieruchomość obciążona pożyczką Państwo-
wego Banku Rolnego, udzieloną w listach zastaw-
nych lub obligacjach i zabezpieczoną na pierwszym
miejscu hipotecznym, nie może być sprzedana z li-
cytacji publicznej, pod rygorem nieważności tej li-
cytacji, za sumę niepokrywającą wierzytelności Pań-
stwowego Banku Rolnego wraz z jej przynależno-
ściami, mającymi równe z kapitałem pierwszeństwo.

O ile Państwowy Bank Rolny przed terminem
licytacyjnym nie zażąda spłaty swej wierzytelności,
pożyczka Banku pozostawiona będzie w całości na
tem samym miejscu hipotecznym, wszystkie zaś zo-
bowiązania poprzedniego właściciela względem Ban-
ku z tytułu tej pożyczki, nie wyłączając jego osobi-
stej odpowiedzialności za dług, przechodzą na nowo-
go właściciela nieruchomości z mocy samego prawa.

Należności Banku z tytułu tej pożyczki, zaległe
do dnia licytacji, winny być pokryte w gotówce z li-
cytacyjnej ceny kupna. Należności te mogą być wpla-
cone bezpośrednio do Banku.

Jeżeli pożyczka Banku wpisana jest na dal-
szym miejscu hipotecznym, ale objęta jest ceną na-
bycia z licytacji, przepisy ust. 2 i 3 będą miały za-
stosowanie.

W razie nabycia przez Państwowy Bank Rolny
na licytacji nieruchomości, obciążonej pożyczką dłu-
goterminową Banku, umorzenie tej pożyczki części-
owe lub całkowite oraz wykreślenie jej z wykazu hi-
potecznego, bądź też pozostawienie w wykazie hi-
potecznym zabezpieczających pożyczkę wpisów, ce-
lem późniejszego przejęcia pożyczki przez nabywcę,
któremu Bank nieruchomości odprzeda, zależy od
uznania Banku.

Przy wszelkich, poza licytacyjną sprzedażą,
przeniesieniach tytułów własności do nieruchomości
obciążonej pożyczką Państwowego Banku Rolnego
w listach zastawnych lub obligacjach, wszystkie zo-
bowiązania poprzedniego właściciela względem Ban-
ku, związane z tą pożyczką, nie wyłączając jego oso-
bistej odpowiedzialności za dług, przechodzą z mocy
samego prawa na nowonabywcę.

O ile nabycie, nie wyłączając nabycia z licy-
tacji publicznej, nastąpiło bez wyjednanania zgody
Państwowego Banku Rolnego na pozostawienie po-
życzki na hipotece, uprawnienia Banku do przedter-
minowego ściągnięcia pożyczki, zastrzeżone w umo-
wie pożyczkowej, pozostają w mocy.

Wszelkie umowy i decyzje sądowe sprzeczne
z przepisami niniejszego artykułu są wobec Banku
nieważne z mocy samego prawa i nie mogą być hi-
potecznie wykonane.

Władze sądowe i hipoteczne oraz notariusze
winni najpóźniej w ciągu miesiąca powiadomić Pań-
stwowy Bank Rolny o wszelkiej zmianie tytułów
własności do nieruchomości obciążonej pożyczką
Państwowego Banku Rolnego.

Przepisy powyższe stosują się także do poży-
czek i kredytów długoterminowych, nie wyłączając
długów rentowych i z tytułu reszty ceny kupna,
udzielonych przez instytucje kredytowe, których
sprawy finansowe powierzone są likwidacji prowa-
dzonej przez Państwowy Bank Rolny, zgodnie z ust. 2
art. 3.

Art. 19.

Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo
przedterminowej spłaty wszelkich wierzytelności
i ciężarów (służebności, rent w naturze i gotówce
i innych ciężarów, z wyjątkiem służebności, podlega-
jących zniesieniu na mocy rozporządzeń Prezydenta
Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. — Dz. U. R.
P. Nr. 10, poz. 74 i 75), które obciążają nieruchomość
lub jej część, ulegającą parcelacji, podpadającej pod
przepis art. 57 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wy-
konaniu reformy rolnej, tak w tych przypadkach,
w których Państwowy Bank Rolny sam, jako wła-
ściciel, bądź komisowo daną nieruchomość parcelu-
je, jak również w tych przypadkach, kiedy parcele-
cję przeprowadzoną przez właściciela lub na jego
zlecenie przez instytucję do parcelacji upoważnioną,
popiera przez udzielenie pożyczek długotermino-
wych amortyzacyjnych na ułatwienie parcelacji lub
spłatę ceny kupna.

O ile osoby, których prawa są hipotecznie za-
bezpieczone, nie wyrażają zgody na przedterminową
spłatę, lub też wartość uprawnień, nieujawniona
w hipotece, nie zostaje zgodnie oceniona, wówczas
przedterminowa spłata wierzytelności i ciężarów na-
stąpi w tych granicach i tym trybem, jaki ustanawia
rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia
28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wie-
rzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych
nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r.
Nr. 3, poz. 22). O przejęciu służebności wedle art. 2
tego rozporządzenia orzekać będzie w trybie cz. 2
tego artykułu właściwy miejscowy okręgowy urząd
ziemski.

Właściwy wedle art. 6 tego rozporządzenia sąd
ustali na wniosek Państwowego Banku Rolnego
wartość ciężarów i wierzytelności spornych oraz spo-
sób ich spłaty, nie żądając uprzedniego złożenia po-
trzebnej na zaspokojenie tych ciężarów i wierzytel-
ności sumy. Złożenie przez Państwowy Bank Rolny
ustalonej orzeczeniem sądu sumy do depozytu sądu
uzasadnia żądanie wykreślenia z hipoteki wszelkich
nieprzejętych ciężarów i wierzytelności.

Doręczenie wierzycielom hipotecznym i uprawnionym z ciężarów hipotecznie zabezpieczonych wezwania do przyjęcia przedterminowych spłat Państwowego Banku Rolny skuteczniać będzie za pośrednictwem właściwych okręgowych urzędów ziemskich.

Art. 20.

Bank przyjmować będzie wkładki oszczędnościowe i lokaty. Książeczki wkładkowe Banku i dowody lokaty mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne i mogą być użyte dla lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jako też wszelkiego rodzaju kaucyj i wadłów licytacyjnych.

Lokowane w Banku na książeczki oszczędności sumy do 2.500 zł nie podlegają zajęciu egzekucyjnemu.

Art. 21.

Państwowy Bank Rolny ma prawo nabywania i zamiany nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa oraz na pomieszczenia własne i personelu Banku, jako też celem uchronienia się przed stratami z powodu udzielonego kredytu.

Zasady, na jakich Bank nabywa nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa, ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 22.

Władzami Banku są: Prezes Banku, Rada Nadzorcza i Dyrekcja; organem pomocniczym władz nadzorczych Banku jest Komisja Rewizyjna. Zakres działania tych władz ustala statut Banku.

Zwierzchni nadzór nad Bankiem wykonywuje Minister Skarbu, który ma prawo mianować swego Komisarza i jego zastępców.

W celu przestrzegania zgodności działalności Banku związanej z wykonaniem naprawy ustroju rolnego z odnosnemi przepisami prawnymi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ma prawo mianować swego Komisarza i jego zastępców.

Art. 23.

Prezesa Banku mianuje na przeciąg lat 5 Prezydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Prezes Banku nie może być równocześnie posłem lub senatorem, ani sprawować żadnego płatnego państwowego lub komunalnego urzędu, ani zajmować płatnego stanowiska prywatnego, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Ograniczenie to nie dotyczy brania udziału w Radzie Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego oraz z ramienia Banku w radach i komisjach rewizyjnych tych przedsiębiorstw, w których udział Banku uznany zostanie za potrzebny.

Prezesem Banku nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.

Prezes Banku otrzymuje stałe uposażenie z budżetu Banku. Wysokość uposażenia oraz inne warunki służbowe ustala Rada Ministrów.

Art. 24.

Prezes Banku może być odwołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 25.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może powołać na czas przez siebie określony Wiceprezesa Banku.

Wiceprezes zastępuje Prezesa Banku w razie jego nieobecności oraz pełni inne obowiązki, przekazane mu przez Prezesa.

Postanowienia ust. 2, 3 i 4 art. 23 dotyczą również Wiceprezesa.

W razie niepowołania Wiceprezesa lub w razie jego nieobecności zastępuje go wyznaczony przez Prezesa członek Rady Nadzorczej.

Art. 26.

Rada Nadzorcza Banku składa się:

- a) z Prezesa Banku jako przewodniczącego oraz Wiceprezesa Banku, jako zastępcy przewodniczącego, o ile Wiceprezes został powołany,
- b) z 7-miu członków, powołanych na 3 lata przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą być każdego czasu odwołani przez władzę, która ich powołuje.

Rada Nadzorcza może poszczególne sprawy poruczać do opracowania i uchwalania komitetom specjalnym, złożonym z członków Rady.

Członek Rady Nadzorczej nie może być równocześnie posłem ani senatorem. Członkiem Rady Nadzorczej nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, oraz osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich.

Art. 27.

Komisja Rewizyjna Banku składa się z pięciu członków, których na dwa lata powołuje Minister Skarbu, w tej liczbie dwóch w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 28.

Dyrekcję Banku stanowią powołani przez Ministra Skarbu po porozumieniu się z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych Naczelnny Dyrektor i Dyrektorowie Banku.

Art. 29.

Na pokrycie wydatków, związanych z administracją funduszy, powierzonych Państwowemu Bankowi Rolnemu, Bank może pobierać na swoje dobro od dłużników tych funduszy dodatek administracyjny w wysokości, ustalonej na wniosek Banku przez władzę, powołane do dysponowania temi funduszami. Na pokrycie tych wydatków może być również przeznaczona część wpływów tych funduszy

w wysokości, ustalanej na wniosek Banku przez władze, powołane do dysponowania temi funduszami.

Art. 30.

Księgi Banku i wypisy z nich, podpisane przez Bank w sposób Statutem Banku przewidziany, oraz zaopatrzone w pieczęć Banku, pełnomocnictwa oraz wszelkie oświadczenia na piśmie, zawierające zobowiązania lub zwolnienia od zobowiązań, lub zrzeczenia się praw, w ten sam sposób przez Państwowy Bank Rolny wystawione, mają moc prawną dokumentów publicznych, wykazy zaś zaległości, wystawione w ten sposób i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji, mają moc prawną wykonalnego tytułu egzekucyjnego i hipotecznego bez potrzeby wyjednywania dla nich sądowych klauzul wykonalności, względnie tytułów wykonawczych.

Zwolnienia od zobowiązań lub zrzeczenia się praw o wartości, przewyższającej sumę 10.000 złotych muszą być zeznane notarialnie.

Art. 31.

Państwowy Bank Rolny ma prawo przyjęte pod zastaw pożyczek terminowych papiery wartościowe, złoto, srebro i kosztowności oraz towary realizować dla zaspokojenia swych wierzytelności, pod zastaw tych rzeczy udzielonych, bądź na giełdzie pieniężnej lub towarowej, o ile są przedmiotem transakcyj giełdowych, bądź w drodze przeprowadzonej we własnym zarządzie publicznej licytacji. Zastawione w Banku rzeczy nie podlegają zajęciu egzekucyjnemu (aresztowi, sekwestrowi) i nie mogą być wciągnięte do masy upadłościowej ich właścicieli dla zaspokojenia wierzytelności, zarówno prywatnych, jak Skarbu Państwa, dopóki wierzytelność Banku, pod ich zastaw udzielona, nie zostanie spłacona.

Art. 32.

Państwowy Bank Rolny wolny jest od wszelkich podatków bezpośrednich.

Art. 33.

Egzekucja należności Państwowego Banku Rolnego zarówno na rzecz funduszków własnych Banku, jak i na rzecz funduszków powierzonych Bankowi do likwidacji lub administracji, niezależnie od tego czy należności te oparte są na tytułach powstałych przed objęciem przez Bank likwidacji lub administracji, czy też na tytułach powstałych po tym terminie, odbywać się będzie według uznania Banku bądź w trybie postępowania sądowego, bądź w trybie egzekucji administracyjnej.

Na obszarze województwa śląskiego egzekucja wyżej wymienionych należności może się odbywać zarówno w trybie postępowania sądowego lub administracyjnego, jak i w trybie ściągania bezspornych należności i opłat skarbowych, wedle obowiązujących w tem województwie przepisów prawnych.

Wysokość kar za zwłokę od należności egzekwowanych w trybie administracyjnym oraz od należności zaległych, wpłacanych przez dłużników dobrowolnie przed wszczęciem postępowania przymusowego, ustala:

- a) dla należności z funduszków własnych Banku — Rada Nadzorcza na wniosek Dyrekcji Banku,
- b) dla należności z funduszków, powierzonych Bankowi do administracji lub likwidacji — władza, powołana do dysponowania temi funduszami.

Art. 34.

Stosunek służbowy Dyrekcji i pracowników Banku ustala Minister Skarbu na wniosek Prezesa Banku, z uwzględnieniem zasady, że stały personel Państwowego Banku Rolnego winien mieć zapewnioną emeryturę przy stworzeniu kasy emerytalnej, o ile możliwości wspólnej z innymi przedsiębiorstwami państwowymi.

Art. 35.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą dekret Naczelnika Państwa z dnia 5 lutego 1919 r. w przedmiocie statutu Polskiego Państwowego Banku Rolnego (Dz. P. P. P. z 1919 r. Nr. 12, poz. 134).

Art. 36.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.